

D: Update financiële paragrafen

Mutaties in het weerstandsvermogen

Kortheidshalve verwijzen wij hier naar [paragraaf 9.1 \(blz. 46\)](#) van de programmabegroting 2017 alwaar een actualisatie heeft plaats gevonden van de mutaties in het weerstandsvermogen.

Mutaties in het risicoprofiel

Op dit moment wordt het risicoprofiel van de organisatie geupdate, ten einde een goed beeld te krijgen van de risico's die worden gelopen. Deze update wordt voorgelegd middels een separaat voorstel, dan wel als onderdeel van de reguliere P&C-documenten.

Mutaties in het onderhoud van kapitaal

Er worden geen grote uitgaven verwacht in het najaar 2016.

Ontwikkelingen kapitaallasten

Regio Twente is geen kapitaalintensieve organisatie. In het dienstjaar zijn geen majeure investeringen voorzien. Afhankelijk van de ontwikkelingen op het gebied van ICT worden op dit gebied indien nodig aanvullende investeringen gepleegd.

Majeure veranderingen in de bedrijfsvoering

In 2016 zijn met diverse klanten DVO's afgesloten. Binnen Regio Twente zijn met alle afnemers van bedrijfsvoeringsdiensten afspraken gemaakt over de gewenste dienstverlening. De kosten die dit met zich mee brengt, komen voort uit het kostprijsmodel. Het kostprijsmodel ondersteunt bij het transparant doorberekenen van de geleverde diensten op basis van diverse parameters (costdrivers). De transparantie die door het gebruik van het kostprijsmodel ontstaat, is belangrijk, omdat Bedrijfsvoering werkzaamheden uitvoert voor meerdere opdrachtgevers. De ene opdrachtgever dient immers niet mee te betalen voor dienstverlening aan een andere opdrachtgever.

Daarnaast zijn er op een aantal vakgebieden werkzaamheden uitgevoerd voor het Twentebedrijf, bijvoorbeeld als het gaat om de ontwerp-begroting 2017 en het ondersteunen bij de diverse vacatures die hebben uitgestaan. Deze uren moeten worden bekostigd vanuit deze organisatie.

Mutaties in de lijst met verbonden partijen

Door de vernieuwde bestuurlijke samenwerking is Regiobranding geen verbonden partij meer. Het BBV definieert een verbonden partij in artikel 1, lid b. verbonden partij: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Op dit moment is er nog wel degelijk een financieel belang, maar bestuurlijk gezien is er geen direct belang meer binnen Regiobranding.

Belangrijke mutaties in de financieringspositie RT

Met de overdracht van de BDU-gelden naar de provincie Overijssel in 2015 is de liquiditeitspositie van de organisatie veranderd. Door de omvangrijke structurele overliquiditeit was Regio Twente permanent aanbieder op de kapitaalmarkt. De verwachting was dat als gevolg van de BDU overdracht onze liquiditeitspositie ingrijpend zou wijzigen en er mogelijk regelmatig een beroep op de kapitaalmarkt zou moeten worden gedaan. Tot op heden is daarvan nog geen gebruik gemaakt, omdat de liquiditeitspositie daar nog geen aanleiding toe heeft gegeven. Aan de hand van liquiditeitsprognoses wordt deze situatie regelmatig gemonitord zodat, indien noodzakelijk, tijdig een beroep op de kapitaalmarkt kan worden gedaan. De benodigde formaliteiten om überhaupt te mogen handelen op de kapitaalmarkt om voldoende liquide te blijven zullen in de loop van 2016 in gang worden gezet.

Loonontwikkelingen

CNV Overheid, andere vakbonden en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) hebben een akkoord bereikt over een nieuwe cao. Gemeentebestuurders ontvangen tot 1 mei 2017 een loonsverhoging van in totaal 3,4 procent. De nieuwe cao heeft een looptijd van zestien maanden. Vanaf 1 januari 2016 stijgen de lonen met 3 procent. Van 1 januari 2017 tot 1 mei 2017 komt hier nog 0,4 procent bij. Het loonakkoord voorziet in een lagere ABP-pensioenpremie voor 2016. Hierdoor valt 1,4 procent loonruimte vrij, die onderdeel is van de totale loonsverhoging van 3,4 procent. Het gesloten akkoord heeft invloed op de geraamde salarissen in de begroting 2016 van

onze organisatie. Peildatum van de salarissen in de begroting 2016 zijn de salarissen op 1 januari 2015. Dit betekent dat alle ontwikkelingen uit 2015 en de (voorziene) ontwikkelingen voor 2016 van invloed zijn op de salarissen zoals opgenomen in de begroting. Hieronder staan de verschillende componenten uit het gesloten akkoord die van invloed zijn op de salarissen.

- Per 1 januari 2016 zijn de salarissen met 3% verhoogd.

Per onderdeel van de loonsom is de ontwikkeling ten opzichte van het in de begroting geraamde percentage inzichtelijk gemaakt. Door verschil in de grondslagen van de verschillende looncomponenten hebben deze een verschillende procentuele uitwerking op de ontwikkeling van de loonsom. Gelet op bovengenoemde ontwikkeling en de ontwikkelingen in de pensioenpremies en sociale lasten in 2016 geeft onderstaande tabel inzicht in de over- of onder compensatie in de begroting 2016.

Analyse salarissen begroting 2016

Stijging brutoloon per 1 januari 2016	3.00%	A
		B
Totale ontwikkeling brutoloon 2016	3.00%	C = A + B

Sociale lasten	Begroting 2016	Loonstaat 2016	Grondslag	Stijging loonsom
VPL-premie	3.00%	2.30%	78.27%	-0.55%
Werkgever ZVW	6.95%	6.75%	70.85%	-0.14%
UFO-premie	0.78%	0.78%	71.71%	0.00%
WAO-WIA	5.75%	6.38%	71.91%	0.45%
IP	0.30%	0.35%	47.51%	0.02%
Premie pensioenfonds	13.41%	13.19%	67.21%	-0.15%
Afdr WHK diff	0.24%	0.36%	71.91%	0.09%
Inhouding WIA-WGA	-0.06%	-0.03%	71.99%	0.02%

Ontwikkeling soc. lasten	-0.26%	D
Werkelijke stijging t.o.v. opstellen begroting 2016	2.74%	E = C + D
Geraamde looncompensatie begroting 2016	1.75%	F
Te weinig geraamde looncompensatie begroting 2016	0.99%	G = E + F

Op dit moment is de loonsom in de begroting van Regio Twente voor 0,99% te laag geraamd. Dit betreft een bedrag van € 225.000,-. Bij de jaarrekening zullen de feitelijke financiële gevolgen van de te laag geraamde loonsom in 2016 inzichtelijk worden gemaakt en separaat met gemeenten worden verrekend.

Besteding post onvoorzien

De post onvoorzien is ten tijde van de 1^e BERAP 2016 niet aangesproken.

Nieuw accountant boekjaren 2016 en 2017

In 2011 heeft de regio raad ingestemd met een gezamenlijke aanbesteding van de accountantsopdracht voor de boekjaren 2012-2015. Het boekjaar 2015 was het laatste controlejaar van accountant Ernst & Young, op 1 juli 2015 heeft de regio raad ingestemd met een wederom gezamenlijke Europese aanbesteding van de accountantsfunctie in Netwerkstad verband. Uit de drie ontvangen inschrijvingen is Deloitte Accountants benoemd als accountant voor de boekjaren 2016-2017 met een optie tot verlenging voor de boekjaren 2018-2019.

Verbeteringen controleproces

Naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole 2015 zijn er diverse processen verbeterd en aangescherpt. De belangrijkste verbeteringen zijn gerealiseerd op het gebied van verdere digitalisering en vastlegging van informatie in de hiervoor beschikbare management informatie systemen.

Niet in de begroting opgenomen projecten uitgevoerd door Regio Twente

Project	Begroting	Financieel opdrachtgever / Financierder
Domein Gezondheid	€ 414.311	
LOES Hengelo	€ 130.312	Individueel maatwerk gemeente Hengelo
LOES Enschede	€ 160.000	Individueel maatwerk gemeente Enschede
LOES Haaksbergen	€ 29.040	Individueel maatwerk gemeente Haaksbergen
LOES Oldenzaal	€ 27.377	Individueel maatwerk gemeente Oldenzaal
Oldenzaal CJG 2.0	€ 67.582	Individueel maatwerk gemeente Oldenzaal
Domein Leefomgeving	€ -	
Domein Bedrijfsvoering	€ -	

Ontwikkelingen rond financieringsaanvragen AVT, IPT en IST 2016

Het Twents investeringsprogramma dat bekend staat onder de verzamelnaam Agenda van Twente omvat de investeringsprogramma's Agenda van Twente sec (AVT), Innovatieplatform Twente (IPT) en het investeringsprogramma Innovatie Sprong Twente (IST).

Agenda van Twente (AvT)

Het subsidieprogramma's Agenda van Twente (AvT) is beleidsmatig afgerond en wordt niet meer doorontwikkeld. Het hiervoor beschikbaar gestelde budget van € 30 mln. is vrijwel geheel bestemd en wordt de komende jaren alleen nog administratief afgewikkeld. Voor het jaar 2016 wordt hiervoor nog een besteding voorzien van ca. € 2 mln. aan vervolfinanciering op lopende verplichtingen, waarvan € 363.000,- bestemd is voor de sociaal culturele fondsen. De voorziene bestedingen in 2016 blijven binnen deze raming.

Innovatieplatform Twente (IPT)

Ook het investeringsprogramma Innovatie Platform Twente (IPT) met een omvang van € 20 mln. is inmiddels door afgegeven beschikkingen inmiddels vrijwel geheel bestemd. Ook dit programma verkeert in een afrondend stadium, waarvan de bestedingen de komende jaren administratief worden afgewikkeld. Voor het jaar 2016 wordt hiervoor nog een besteding voorzien van ca. € 800.000,- aan vervolfinanciering op lopende verplichtingen. De voorziene bestedingen in 2016 blijven binnen deze raming.

Voor beide programma's geldt dat 2017 het laatste jaar is waarin nog vervolgbeschikkingen worden afgegeven, daarna zal nog slechts sprake zijn van administratieve afwikkeling van aangegane verplichtingen.

Innovatiesprong Twente (IST)

Het investeringsprogramma Innovatiesprong Twente (IST) met een budget van in totaal ca. € 30 mln. kent een aantal sub programma lijnen, die hierna worden toegelicht.

1. Van het streekgebonden *Twents innovatiefonds* met een omvang van € 15 mln. dat in beheer is gegeven bij OOST NV, is inmiddels € 7,3 mln. gestort. In 2016 wordt daar nog een voorziene kapitaalverstrekking van € 3 mln. aan toegevoegd, waarmee is in totaal € 10,3 mln. beschikbaar is gesteld voor innovatieve ontwikkelingen in Twente. Objectief gezien is daarmee voor 2017 nog € 4,7 mln. beschikbaar, waarvan € 0,5 mln. voor het Top Light fonds. Op 23 juni 2016 is door het algemeen bestuur echter besloten om deze bestemming voorsnog naar beneden bij te stellen. Voor de financiering van de winstclaim van de gemeente Berkelland (namens de voormalige gemeente Neede) op een evenredig deel van de extra winstuitkering van Twence BV, die door ons wordt ingezet voor de financiering van de investeringsprogramma's van de Agenda van Twente, is een bedrag van € 1,4 mln. niet voor de Agenda van Twente beschikbaar. Daarnaast is besloten tot beschikbaarstelling van een voorbereidingsbudget ad € 165.000,- voor een eventuele voortzetting van het investeringsprogramma en een vervolgbudget voor Kennispark ad € 580.000,-. In verband hiermee is door het AB besloten om bijdrage voor dit investeringsfonds in 2017 voorsnog met € 1,8 mln. te verlagen tot € 2,9 mln. (zie ook hierna onder 2 en 7);
2. Het *intergemeentelijk innovatiefonds MKB* met een omvang van € 5 mln. richt zich op het verstrekken van vouchers voor kennisontwikkeling binnen MKB bedrijven (maximaal

€ 5.000,- per aanvraag), verstrekking van geldleningen ter stimulering van innovatieve ontwikkelingen (maximaal € 150.000,- per aanvraag) en worden kosten van acquisitie en administratieve begeleiding hieruit bekostigd. Inmiddels is voor € 286.000,- aan vouchers verstrekt en voor € 2,6 mln. aan (18) geldleningen. Voor het jaar 2016 wordt in totaal op een financieringsbehoefte gerekend van maximaal € 938.000,-. Hiermee rekening houdende is tezamen met de kosten van uitzetting en administratieve begeleiding van deze processen, het totaal beschikbare budget hiervoor inmiddels bestemd.

Beoordeling waarde geldleningen

Van de geldleningen is het de bedoeling dat deze, vermeerderd met rente worden terugontvangen. In verband hiermee is hiervoor, mede op verzoek van de accountant, een analyse gemaakt op basis van het betaalgedrag van de betreffende debiteuren naar de betrouwbaarheid van deze uitstaande geldleningen en de waarde van de vordering. De praktijk leert dat deze vorm van financiering tamelijk risicovol is en dat een gedeelte van de verschuldigde rente en aflossing niet wordt (terug)ontvangen en uiteindelijk als oninbaar moet worden afgeboekt. Over het jaar 2016 wordt ca. € 100.000,- aan te ontvangen rentevergoeding verwacht. Tevens moeten de eerste drie verstrekte geldleningen worden afgelost, hiermee is € 450.000,- gemoeid. Inmiddels is één geldlener failliet verklaard, verkeert een andere in zwaar weer en is het betaalgedrag t.a.v. de renteverplichting van nog eens drie debiteuren discutabel. Op grond hiervan moet, zoals ook in de jaarrekening 2015 is aangegeven, worden geconstateerd dat van de in totaal 18 verstrekte geldleningen een drietal niet en één voor de helft vermoedelijk niet worden terugontvangen. Daarmee moet de boekwaarde van deze geldleningen worden afgewaardeerd met € 550.000,-, waarmee de balanswaarde van deze leningen (nominaal € 2,6 mln.) moet worden teruggebracht tot ca. € 2 mln. Dit leidt overigens niet tot een tekort in de financiering van het programma, omdat deze inkosten daarin geen deel uitmaken van de financiering.

3. Het *Human Capital Programma* heeft een omvang van in totaal € 3,3 mln. en omvat de projecten Techniekpact, Arbeidsmarktperspectief en het Centrum voor Innovatief Vakmanschap/Techwise. Voor het jaar 2016 is met een financieringsbehoefte gerekend van maximaal € 762.500,-, wat ruim voldoende is voor de nog te verwachten bestedingen dit jaar.
4. Het programma *Regio Branding / PR Twente* heeft een omvang van in totaal € 3,3 mln. Voor de besteding hiervan is door de Stichting Regiobranding een uitvoeringsplan geschreven en voor de uitvoering daarvan is een prestatieovereenkomst afgesloten. Voor het jaar 2016 wordt op basis daarvan gerekend met een financieringsbehoefte van maximaal € 400.000,-. Het beschikbare budget voor dit jaar is hiertoe toereikend.
5. het budget voor het programma *Toerisme in Twente/Vrijetijdseconomie* heeft een omvang van maximaal € 2 mln. Na het faillissement van TBT die met de uitvoering belast was, worden de resterende middelen bestuurlijk herbestemd voor de toeristische sector. Een voorstel daartoe is in voorbereiding en binnen het investeringsprogramma zijn hiervoor voldoende financieringsmiddelen voorhanden.
6. Voor de beleidsmatige voorbereiding, administratieve afwikkeling en programma-ondersteuning zijn een aantal budgetten beschikbaar gesteld. Voor een groot deel wordt *Kennispark* van de UT hiervoor ingeschakeld, daarnaast worden ook door Regio Twente zelf kosten gemaakt voor het bestuurlijke en financiële proces. In het onder punt 1 genoemde AB besluit van 23 juni 2016 zijn voor de jaren 2016 en 2017 hiervoor financieringsmiddelen aangewezen tot een bedrag van € 580.000,-. Hiermee is voor het jaar 2016 € 290.000,- beschikbaar gekomen.
7. In het hiervoor bij de punten 6 en 1 genoemde AB besluit is tevens voorzien in beschikbaarstelling van een *Werkbudget Agenda van Twente vervolg*. Dit budget heeft een omvang van € 165.000,- en is ingaande dit jaar beschikbaar.

Financieringsmiddelen

Uitbetaling van investeringsbijdragen die in het kader van de Agenda van Twente (AvT), het Innovatieplatform Twente (IPT) en de Innovatiesprong Twente (IST) worden toegekend, worden gefinancierd uit de extra winstuitkering (€ 8 mln.) die jaarlijks van Twence BV wordt ontvangen en uit eventueel nog niet bestede (gereserveerde) winstuitkering uit vroegere jaren. Voor zover deze middelen niet toereikend zijn, mag door het dagelijks bestuur onder mandaat voor maximaal € 8 mln. worden voorgefinancierd. In dat geval zal, voor zover en wanneer nodig een beroep op de geld- en kapitaalmarkt worden gedaan.

Om dit te kunnen beoordelen en zicht te houden op de omvang van de betalingsverplichtingen uit de Agenda van Twente op kasbasis, wordt regelmatig een geactualiseerde liquiditeitsprognose opgesteld.

Voor het jaar 2016 ziet deze er op dit moment samengevat als volgt uit:

Liquiditeitsprognose benodigde financieringsmiddelen 2016 (x € 1.000,-)

Agenda van Twente (AVT) (incl. fondsen)	1.800
Innovatieplatform Twente (IPT)	700
Innovatiesprong Twente (IST)	5.500
Totaal benodigd	8.000
Ontvangen extra winstuitkering Twence BV	8.000
Uit algemene middelen voor te financieren	0

Naar verwachting zal in 2016 geen beroep worden gedaan op voorfinanciering. Ten slotte worden de werkelijke bestedingen in 2016 in de jaarrekening verantwoord en nader toegelicht.